

Olimpiada de Istorie
Faza județeană (București): Martie 2020
Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I

40 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „În cadrul Epocii moderne, Revoluția Franceză a reprezentat un autentic moment de cotitură. (...) falimentul monarhiei absolute a impus convocarea Stărilor Generale, ignorate aproape 175 de ani. Însă, în noile condiții sociale și politice, acestea nu au mai acceptat să fie folosite ca simplu instrument în slujba intereselor Coroanei. Printr-un act revoluționar, reprezentanții celei de a treia stări s-au constituit într-o Adunare Națională, (17.VI.1789), afirmându-și suveranitatea în fața Coroanei. Prin amenințarea cu lovitura de stat împotriva Adunării Naționale, Ludovic al XVI-lea a provocat lupte de stradă în Paris, fondarea unei gărzi publice, retragerea trupelor din Parisul cuprins de revoltă, căderea Bastiliei, în contextul vidului de putere, răskoale ale țăranilor în provincie și emigrarea nobilimii. Pas cu pas, au urmat demontarea vechiului sistem și reconstruirea sa pe baze revoluționare, la început în cadrul unei monarhii constituționale, instituționalizate prin Constituția din 3.IX.1791.”

(Imanuel Geiss, Istoria lumii. Din preistorie până în anul 2000)

B. „Chiar în ziua victoriei de la Valmy, 20 septembrie 1792, a avut loc reunirea Convenției Naționale. Cei 749 de deputați care au compus-o au fost aleși prin sufragiu universal, dar cetățenii <<moderați>>, înspăimântați de masacrele din septembrie, s-au abținut de la vot în proporție de 90%, astfel încât nu au fost aleși decât deputații revoluționari. (...)

Deputații au fost deci, cu toții, patrioți hotărâți, dar divizați: o treime au fost girondini și o pătrime montagnarzi. La dreapta s-au aflat girondinii, burghezi liberali, apărători ai ordinii sociale, ai proprietății, ai libertății economice, în consecință ostili față de rechiziții și care, (...) au condamnat toate măsurile de excepție și au dorit menținerea și chiar întărirea autonomiei locale (...).

La stânga s-au aflat montagnarzii, tot atât de burghezi ca și cei dintâi. Ei au fost atașați la ordine, la proprietate și la libertatea economică și s-au opus, aproape la fel de mult ca și girondinii, presiunilor exercitate de Paris asupra Adunării. Dar, patrioți înainte de toate, ei au vrut să salveze revoluția și patria amenințate. (...)

În afara granițelor, armata franceză și-a continuat ofensiva. Dumouriez i-a învins pe austrieci la Jemmapes (6 noiembrie 1792) și s-a instalat în Belgia, în timp ce Custine a pătruns în Renania și a pus stăpânire pe Mainz, la sfârșitul lunii octombrie 1792. (...) Convenția a decis cruciada libertății, introducerea sistemului francez în noile teritorii și a proclamat politica granițelor naturale, ceea ce a condus la anexarea Savoiei, a Nisei și a Belgiei. Numai că în Belgia și în Renania partizanii anexării la Franța nu au reprezentat decât o mică minoritate de intelectuali. În copleșitoare majoritate, opiniile publice renană și belgiană au fost ostile anexării. De altfel puterile europene s-au indignat față de o astfel de politică.”

(Larousse, Istoria universală)

C. „Directoratul (Constituția Anului III, 1794) a adus la putere pe partizanii îndârjiți ai expansiunii revoluționare. (...) Victoriile armatei franceze au extins granițele Republicii. Din 1795, Belgia a fost

din nou anexată. Continuându-și victoriile, trupele franceze i-au obligat pe majoritatea celor din coaliție (alcătuită din statele europene adversare Franței revoluționare) să semneze, conform procedurilor diplomatice tradiționale, niște tratate care să consfințească destrămarea coaliției. Merlin de Douai, Sieyes și mai ales alsacianul Reubell au fost principalii negociatori ai acestor tratate din 1795, care au făcut ca Toscana, Prusia, Olanda și Spania să recunoască victoria Franței. Faptul însuși că a căzut la înțelegere cu regii Europei a arătat că Franța revoluționară a abandonat partea de ideologie plină de noblețe care a stat la baza decretelor din 1792. Acceptând să trateze cu <<tiranii>>, Convenția a încălcat dreptul popoarelor, pe care ea însăși l-a proclamat. A apărut clară realitatea cuceririi și a raportului de forță: Franța a obținut frontiera Rhinului, în timp ce <<patrioții>> olandezi, (...), au constituit o <<Republică-soră>>. Dar Republica batavă nu a fost decât un satelit, căruia Franța i-a impus o despăgubire de război de 10 milioane de florini și cedarea teritoriilor de pe malul stâng al Rinului.”

(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei A, două informații referitoare la Adunarea Stărilor Generale. 4 puncte
2. Menționați, pe baza sursei A, două consecințe ale acțiunilor lui Ludovic al XVI-lea. 4 puncte
3. Menționați, pe baza sursei B, două asemănări între obiectivele celor două grupări politice. 4 puncte
4. Formulați, pe baza surselor B și C, o opinie referitoare la politica externă a Franței revoluționare, susținând-o cu câte o informație selectată din fiecare dintre aceste surse. 8 puncte
5. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la organizarea politică a Franței, în perioada 1789-1800, în afara celor la care se referă sursele A, B și C. 10 puncte
6. Argumentați, prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia constituirea S.U.A. a fost influențată de evenimentele istorice desfășurate în Europa în secolele XVII-XVIII. 10 puncte

Subiectul al II-lea

50 puncte

Analizați comparativ, în aproximativ trei-patru pagini, **Evoluția politică a statelor din Europa în secolul al XIX-lea**, având în vedere:

- prezentarea a două fapte istorice referitoare la Franța napoleoniană din perioada 1801-1814;
- menționarea a două consecințe ale Congresului de la Viena pentru organizarea statelor europene;
- prezentarea unei asemănări între consecințele războaielor ruso-austro-turce desfășurate în prima jumătate a secolului al XIX-lea, asupra organizării politice a Principatelor Române;
- menționarea a două asemănări și a două deosebiri dintre evenimentele desfășurate în Europa Occidentală în anul 1848;
- formularea unei opinii referitoare la constituirea unui stat național în Europa Răsăriteană, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și susținerea acesteia cu două argumente istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.